

R O M Â N I A
MINISTERUL EDUCAȚIEI CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
CABINET MINISTRU

Str. Gen. Berthelot nr. 28-30, sector 1, cod 010174, București, Tel. 312.71.65, Fax 314.

Nr. ~~1447~~ / 30.10.2007

Tariceanu
DE ACORD
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU
PRIM-MINISTRU AL
GUVERNULUI ROMÂNIEI

APROB
TRAIAN BĂSESCU
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Tănu

MEMORANDU

De la: **Cristian Mihai ADOMNITEI**
Ministrul educației, cercetării și tineretului

AVIZAT: **Adrian Mihai CIORDIANU**
Ministrul afacerilor externe

Catalin Marian PEDONE
Ministrul justiției

Varujan VOȘDANIAN
Ministrul economiei și finanțelor

Tema: **Aprobarea inițierii demersurilor de aderare a României la Organizația Europeană pentru Cercetări Nucleare (CERN)**

1. Organizația Europeană pentru Cercetări Nucleare (CERN), înființată în anul 1954, este cel mai mare și mai prestigios centru mondial de cercetare în domeniul fizicii nucleare și al particulelor elementare, și una dintre cele mai importante organizații europene din domeniul cercetării fundamentale. Două treimi din statele membre ale Uniunii Europene sunt membre ale CERN, alte 40 de state, inclusiv

0240

din afara Europei, având relații de colaborare cu CERN; dintre acestea, unele au statut de observator (SUA, Rusia, India, Japonia, Israel, Turcia).

2. Din 1996, România participă la trei din cele patru sub-proiecte ale programului de realizare a celui mai mare accelerator de particule din lume. În 2002, la Geneva, a fost semnat Acordul de cooperare dintre Guvernul României și CERN, aprobat prin HG nr. 1242/2002, referitor la dezvoltarea, în viitor, a cooperării științifice și tehnice în cadrul proiectelor de cercetare ale CERN. Dintre cei aproximativ 7000 de cercetători ai CERN, circa 70 aparțin comunității științifice românești reprezentând, conform înregistrărilor oficiale, 28 de poziții în echivalent normă întreagă, și desfășoară o activitate deosebit de apreciată de reprezentanții organizației.
3. Avantajele calității de membru al CERN sunt relevante, în primul rând, pe următoarele planuri:
 - a. Dezvoltarea capacității naționale de cercetare în domeniul tehnologiilor de vîrf: în conformitate cu Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare pentru perioada 2007-2013 (aprobată prin HG 217/2007) și cu instrumentul de implementare a acesteia, Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare pentru perioada 2007-2013 (aprobat prin HG 475/2007), apartenența la CERN contribuie la formarea de specialiști de înaltă performanță în domeniul fizicii, ingineriei și informaticii, inclusiv prin stagii de pregătire și burse cu durate specifice pentru elevi, studenți, doctoranzi și specialiști consacrați în domeniu; de asemenea, permite racordarea României la realizările științifice și tehnologice de vîrf de la CERN, dat fiind accesul gratuit la tehnologiile elaborate în acest cadru.
 - b. Progres economic: capacitatea de dezvoltare în domenii tehnologice de vîrf conduce la posibilitatea obținerii de comenzi pentru furnizarea de instalații, subansamble și material tehnologic de către industria românească; plata fiind efectuată de către CERN.
 - c. Prestigiu în plan politic: România devine membru cu drept de vot în Consiliul CERN, participând la stabilirea politicii organizației pe probleme științifice, tehnice și administrative, fapt ce contribuie la creșterea prestigiului țării noastre, prin apartenența la o structură instituțională de elită a cercetării europene și mondiale; activitatea cercetătorilor români la CERN poate fi recunoscută și consacrată ca participare a României la realizarea unor proiecte de înalt nivel științific și tehnologic.
4. Angajamentele pe care le presupune calitatea de membru constau în plata unei cotizații anuale, care reprezintă un anumit procent din media venitului național net, stabilit o dată la 3 ani, de Consiliul CERN; în plus, statul membru se obligă să aloce cel puțin o treime din quantumul cotizației pentru activitățile interne de cercetare și de mobilitate ale specialiștilor. Cotizația este destinată acoperirii costului participării la experimente și finanțării activității generale a CERN.

Pentru România nivelul estimat al cotizației pentru CERN este de cca 9,5 mil CHF anual. Valoarea efectivă a cotizației va fi stabilită în urma negocierilor în vederea aderării, purtate între reprezentanții Guvernului României și ai CERN.

5. În 1998, CERN a dat un aviz pozitiv solicitării de aderare prezentate de Guvernul României; concretizarea acestui obiectiv a fost amânată, ca urmare a neacoperirii costurilor de participare la experimente. În 2001, CERN a adoptat o nouă strategie de aderare, conform căreia candidații parcurg o perioadă de pre-aderare de 3-5 ani. În acest timp, cotizația se achită progresiv, pornind de la 25% (cca 2,4 mil. CHF) din suma totală în primul an, la 75% în ultimul an (cca 7,2 mil. CHF).
6. Pentru fiecare stat candidat, CERN fixează câte un plafon de participare la contractele scoase la licitație, în conformitate cu cotizația plătită anual de către ministerul / agenția responsabilă cu cercetarea din țara respectivă. Aceleași structuri au și sarcina de a gestiona participarea comunității științifice la experimentele CERN și de a face investiții, în plan intern, în cotă de cel puțin o treime din valoarea contribuției la CERN.
7. Demersurile de aderare a României presupun parcurgerea următoarelor etape:
 - a. Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului transmite dosarul de candidatură (scrisoare și raport de pre-aderare) conducerii CERN și solicită admiterea țării noastre în organizație;
 - b. Raportul este prezentat în cadrul Consiliului CERN;
 - c. În cazul unui vot pozitiv al Consiliului, au loc negocierile și semnarea Acordului-cadru privind perioada de pre-aderare a României la CERN, care va stabili cadrul de colaborare și condițiile financiare pe perioada respectivă.
8. Pentru inițierea acestor demersuri, a fost elaborat Raportul național de pre-aderare (anexat), care fundamentează intenția și capacitatea României de a deveni membru CERN, stabilind strategia de aderare la organizație:
 - a. Perioada de pre-aderare sa fie de 5 ani, începând cu anul 2008;
 - b. Instituția responsabilă cu plata cotizației pentru CERN să fie Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului / Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS), prin alocarea către ANCS a bugetului corespunzător îndeplinirii obligațiilor financiare.
9. În vederea susținerii negocierilor pentru aderare se propune ca delegația de negociatori a părții române să fie formată din următoarele persoane:
 - Domnul Ionel Andrei, Director general Direcția Generală Programe de Cercetare-Dezvoltare din cadrul ANCS;
 - Domnul Dan Popescu, Secretar General în cadrul Agenției Nucleare din România;

- Domnul Nicolae Victor Zamfir, Director General al Institutului Național de Cercetare Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei”, Președintele Comitetului România-CERN, comitet alcătuit din reprezentanți de prestigiu ai comunității științifice românești din domeniul fizicii particulelor.

De asemenea, solicităm ca un reprezentant al Ministerului Afacerilor Externe să participe la negocieri.

Față de cele de mai sus, propunem aprobarea pentru:

1. Dosarul de candidatură a României la CERN (anexa nr.1);
2. Inițierea demersurilor de aderare a României la CERN, prin:
 - a. Transmiterea la CERN a dosarului de candidatură;
 - b. Inițierea negocierilor pe marginea proiectului de Acord-cadru privind statutul de candidat la aderarea la CERN, pe baza propunerii părții române (anexa nr.2), respectiv propunerii CERN (anexa nr.3).
 - c. Componența și mandatul delegației române (anexa nr.4).

